

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa locală, 20 ianuarie 2018

Școli cu predare în limba română

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție cele două texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Dorința i se îndeplinește lui Făt-Frumos mai repede decât credea. După două zile de mers întins, găsește casa Zmeului. Se vede de departe fiindcă-i așezată pe vârful unui deal. Este o casă obișnuită, nu prea mare, cu un garduleț de șipci care înconjoară curtea și grădina cu minunații trandafiri ai Zmeului.

Când ajunge mai aproape îl vede și pe Zmeu, o huidumă de om negricios cu părul vâlvoi. Trebăluiește ceva la rădăcina unei flori și, concentrat, n-aude că se apropie cineva.

Pe trunchiul unui măr ce crescuse chiar lângă porțiță, fusese bătută în cuie o pancardă mare pe care se pot citi următoarele:

Aici locuiesc eu – Zmeul!

Sunt foarte, foarte RĂU!

SĂ NU FIU DERANJAT!!!!

Altfel...

Deloc impresionat de cele citite, Făt-Frumos descalecă și intră în curte.

– Bună ziua, salută el când ajunge lângă Zmeu.

Surprins, Zmeul tresare și-i răspunde aproape fără să vrea la salut:

– Bună zi... dar ce cauți mățăluță pe-ai?!! N-ai văzut ce scrie pe pancardă??

– Am văzut. Am venit să ne batem.

– De ce să ne batem noi doi? – holbează ochii Zmeul.

– Fiindcă ești rău – de-aia! Scrie și pe ușă. [...]

– Eu nu știu ce-i cu voi! Săriți la mine cu toții: „Că ești rău în sus, că ești rău în jos” – treabă-i asta? Și când colo, eu, vezi bine, sunt o persoană cât se poate de liniștită. Ba, mai mult, m-ați băgat și în toate poveștile personaj negativ.

(Dumitru Toma, **Făt-Frumos certat cu gluma**)

huidumă, s.f. – persoană mare și grasă; matahală.

B.

Zmeul are, în credințele românești, două înfățișări deosebite. În basme, zmeii sunt niște ființe cu chip de om, dar cu proporții mai mari. Au o coadă solzoasă, o înfățișare fioroasă, sunt foarte puternici și umblă de cele mai multe ori pe cai năzdrăvani cu mai multe inimi. Sunt în luptă veșnică cu Făt-Frumos, care iese totdeauna învingător, și se cunună cu cea mai tânără dintre domnițele furate de zmei și scăpate de el. Când lupta devine mai înverșunată, Zmeul și Făt-Frumos se prefac într-o roată de foc de diferite culori, unul pară vânătă și celălalt pară galbenă, unul pară roșie și celălalt pară verde.

Arma zmeilor este buzduganul, care, aruncat de departe, în semn de sosire, izbește cu vuiet poarta și ușa, deschizându-le, sare apoi pe masă, de unde, după ce se învârtește de trei ori, în semn ca bucatele să fie gata, se așază singur în cui. Când îl întâlnește pe Făt-Frumos îl provoacă astfel: „Cum vrei să ne luptăm? În buzdugane să ne lovim, în săbii să ne tăiem, ori în luptă dreaptă să ne luptăm?”

Zmeii trăiesc pe tărâmul celălalt, unde au palate strălucite. Un erou, care s-a întors de acolo, povestește: „Măndrețe ce am văzut în palaturile acele, nu se poate povesti. Grădini cu fel de

fel de flori și pomi, cu poame de aur și argint, casele învelite cu argint, care strălucește la soare ca oglinda. Pereții erau împodobiți cu chipuri și flori săpate, iar ciubucele erau poleite. În grădini și pe săli se găseau fântâni, care aruncau apă în sus.”

O apă mare și lată sau un râu de foc desparte moșia oamenilor de cea a zmeilor. [...]

Zmeul e cam nătâng și adesea înșelat de oameni și de Făt-Frumos.

(Marcel Olinescu, **Mitologie românească**)

ciubuc*, s. n. – ornament în relief care marchează marginile unui perete, ale tavanului, ferestrei etc.

SUBIECTUL I – Lectură și redactare - 50 de puncte

A. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 12 puncte

1. Formulează ideea principală a primului paragraf al textului A. **6 puncte**
2. Explică, în 40-60 de cuvinte, semnificația secvenței *De ce să ne batem noi doi? – holbează ochii Zmeul*. din textul A. **6 puncte**

B. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional – 30 de puncte

Scrie o compunere de 150-200 de cuvinte în care să prezinți *asemănări și deosebiri* între textul literar/ ficțional și cel nonliterar/ nonficțional, referindu-te la cele două fragmente citate. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea nuanțată a asemănărilor/ deosebirilor (cu referire la scopul comunicării, limbaj etc.);
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite din textele-suport;
- originalitate în valorificarea informației;
- respectarea numărului de cuvinte solicitate.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de interculturalitate - 10 puncte

Redactează o compunere de 100-150 de cuvinte despre *poveștile/ basmele copilăriei*, valorificând informații din opere literare românești și universale citite de tine.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Identifică numărul sunetelor din cuvintele: *șipci, ajunge, negricios, chiar, concentrat*. **5 puncte**
2. Indică felul sunetelor care alcătuiesc cuvântul *poate*. **5 puncte**
3. Explică rolul semnului întrebării în secvența *De ce să ne batem noi doi?* (textul A). **5 puncte**
4. Desparte în silabe cuvintele: *îndeplinește, aproape, impresionat, săriți, liniștită*. **5 puncte**
5. Scrie cinci termeni din câmpul lexical al cuvântului *poveste*. **5 puncte**
6. Găsește sinonimele potrivite sensului din text pentru cuvintele *întins, deal, trebăluiește, impresionat, surprins*, subliniate în textul A. **5 puncte**
7. Menționează antonimele cuvintelor *deosebite, fioroasă, umblă, totdeauna, sosire*, subliniate în textul B. **5 puncte**
8. Transcrie trei verbe la timpul trecut, din textul A, și două verbe la timpul prezent, din textul B. **5 puncte**
9. Precizează dacă ultima propoziție a textului A este simplă sau dezvoltată. **5 puncte**
10. Alcătuiește o propoziție asertivă (enunțativă), dezvoltată și afirmativă, în care să existe antonimul cuvântului *desparte*. **5 puncte**

Clasa a V-a, școli cu predare în limba română

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa locală, 20 ianuarie 2018

Școli cu predare în limba română

BAREM DE CORECTARE

SUBIECTUL I - Lectura - 50 de puncte

A. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional (12 puncte)

1. Formularea unei idei clare, logice, fără a oferi amănunte – 6p./ formularea unei idei cu amănunte – 3p. - **6 puncte**
2. Explicarea convingătoare și nuanțată a semnificației, cu raportare la fragmentul dat și respectarea numărului de rânduri – 6p./ explicarea parțială – 4p./ simplă încercare – 2p. - **6 puncte**

B. Scriere despre textul literar (30 de puncte)

Se punctează următoarele aspecte:

- prezentarea nuanțată a asemănărilor/ deosebirilor, cu referire la scopul comunicării, limbaj etc. și utilizarea unor secvențe potrivite din ambele texte-suport – 12p./ 9p./ 6p./ 3p. - **12 puncte**
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite – 8p./ 6p./ 4p./ 2p. - **8 puncte**
- organizarea ideilor în scris - 4p./ 2p. – **4 puncte**
- originalitate în valorificarea informației - 4p./ 2p. – **4 puncte**
- respectarea numărului de rânduri solicitate – **2 puncte**.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de interculturalitate - 10 puncte

Redactarea unui text nuanțat și convingător despre *poveștile/ basmele copilăriei*, valorificând informații din opere literare românești și universale – **10 puncte**
(în funcție de calitatea textului creat, se pot acorda 10p/ 8p/ 5p/ 3p.)

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Precizarea corectă a numărului sunetelor – 5x1p= **5 puncte**
2. Indicarea corectă a sunetelor – 5x1p= **5 puncte**
3. Explicarea corectă a utilizării semnului întrebării – **5 puncte**
4. Despărțirea corectă în silabe – 5x1p= **5 puncte**
5. Scrierea celor cinci termeni din câmpul lexical – 5x1p= **5 puncte**
6. Identificarea corectă a sinonimelor – 5 x1p= **5 puncte**
7. Scrierea corectă a antonimelor – 5x1p = **5 puncte**
8. Transcrierea corectă a verbelor – **5 puncte**
9. Precizarea corectă a felului propoziției – 5x1p = **5 puncte**
10. Alcătuirea corectă a propoziției asertive (enunțative), dezvoltate, afirmative – 3p.; introducerea antonimului cuvântului *desparte* – 2.p; 3p+2p= **5 puncte**.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total: 120 de puncte.